

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНКОМ (201) 451-2200

PIK XCI

Ч. 31.

ДЖЕРЗІ СІТІ | НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЛЮТОГО 1985

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 15, 1985

No. 31.

VOL. XCI

Американський журнал відношує появу книжки про голод

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Відомий американський журнал, що спеціалізується в поміщенні рецензій та довідок про нові книжки, "Паблішерс Віклі", помістив 25-го січня ц.р. інформацію про книжку Мірона Долота "Катування голодом: прихований голод". Книжку видає В.В. Нортон в ціні 16.95 доларів. Вона з'явиться в перших днях квітня ц.р.

Журнал "Паблішерс Віклі" виходить в Нью-Йорку багатотиражним тиражем. Його читають видавці, власники книгарень, редактори, бібліотекарі, кореспонденти часописів.

У довідці "Паблішерс Віклі" написано: "...в 1929 році радянський вождь Й. Сталін почав жорстоку політику голодоморного геноциду в Україні. Долов, будучи ще молодим хлопцем, розповідає про події, які він пережив в малому українському селі, перебуваючи там зі своєю матір'ю і двома братами. Після дво-

річної кампанії терору і пропаганди, селяни силою загнали до колгоспів. А тоді, коли вже одну третину з них заслали (на північ), або зліквідували як вже усі харчі були сконфісковані, селяни клопотливо, борючись, щоб захвати будь-яку їжу, та щоб пережити безперервних домагань уряду доставити йому зерно. В страшний розповіді про жорстокий голод, який довів до смерті мільйонів людей, Долов, який був тоді ще хлопцем, розповідає про події, які він пережив в малому українському селі, перебуваючи там зі своєю матір'ю і двома братами. Після дво-

Документи Громика заперечують ревелюції Шевченка

Нью-Йорк. — Не зважаючи на твердження советського втікача Аркадія Шевченка, начебто Андрей Громика, советський міністер закордонних справ, не є прихильником експансивної політики СРСР в Центральній Америці, американські спеціалісти не вірять в це.

Відомий спеціаліст у советських справах, проф. Алберт Л. Вікс, написав в "Нью-Йорк Сіті Трібун" з 11-го лютого ц.р., що існують документи советського уряду, які вповні підтверджують факти, що Громика говорив і писав, що Москва "підтримує революційний експансіонізм в Латинській Америці і в Караїбському басейні".

Цей документ, згідно з "Білою книгою", яку Пентагон планує опублікувати в скорому часі, захопили американці в 1983 році під час інвазії в Гренаді.

Громика також мав писати в одному з офіційних советських документів, що "всю полудневу полосу є кип'ячим котлом" для "революційного советського типу". Він також писав, що Куба і Нікарагуа є "живими прикладами для країн в тій частині світу".

Ці, як пише автор, суперечать тому, що Шевченко

пише про нібито "незацікавленість" Громика в советському експансіонізмі в Трет'єму світі.

Проф. Вікс твердить, що виймки з книжки Шевченка, яка під наголовком "Зриваючи з Москвою" має вийти при кінці цього місяця, є дуже подібні до сенсачийної книжки з перед кількох років під наголовком "Хрущов пам'ятає".

Як відомо, рукописи книжки Хрущова передав американському видавцю Віталію Льюїсу, відомий на Заході як "Віктор Льюїс", який має бути посередником поміж КГБ і західними видавцями (він є советським громадянином і постійно мешкає в Лондоні).

Ряд визначних західних спеціалістів в советських справах висловили скептичні погляди щодо "авторства" Хрущова, підтверджуючи, що остаточний манускрипт книжки Хрущова був редагований КГБ.

Хоча проф. Вікс не пише одверто про це писання Шевченка є дійсно його самого, він теж не робить будь-яких натяків на те, чи подібний процес переходу також книжки Шевченка. Але його порівняння з рукописом Хрущова кидає певний сумнів на книжку Шевченка.

В Торонто заслухали доповідь про спорт і політику

Торонто (ОБС). — В'їти-ниці, 25-го січня, тут в Інституті св. Володимира відбулася цікава зустріч з редактором "Смолоскипу" з Балтимору Осипом Зінкевичем.

Зустріч зорганізувало СТ "Україна". Імпрезу відкрив голова Товариства Володимир Іванович. Він розповів про головний стіл присутнього голову КУК інж. Ярослава Соколика, а тоді представив доповідача, акредитованого журналіста на останній Олімпіаді та інших міжнародних спортивних змаганнях. Тема доповіді була "Спорт і політика".

О. Зінкевич розказав про групу "Смолоскип", яка домагається від Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК), щоб українці брали участь в Олімпіаді як самостійна дружина. О. Зінкевич каже, що згідно зі статуту МОК, Україна може і повинна сама себе заступати. Після статуту кожна держава, колонія і територія мають право на свою репрезентацію в МОК та на Олімпіаді. Доповідач підкреслює, що це змагання за належне право зовсім не має політичного характеру.

Одного з причин, чому Москва не хоче погодитися на самостійну українську групу є факт, що українські атлети є найбільш продуктивні (число медалей на кіль-

кість атлетів) у світі. На 100 українських атлетів, які беруть участь в Олімпіаді, 87 атлетів здобуває медалі. На 100 росіян тільки 49 здобуває медалі. З другого боку — на мільйон населення в Росії — 10,7 атлетів іде на Олімпіаду. На мільйон населення в Україні тільки 0,5 атлетів іде на Олімпіаду. Це показує, що хоч Україна має знамениті осяги, Москва воліє висилати на Олімпіади росіян. О. Зінкевич стверджує, що в спорті в СРСР панує дискримінація і колоніалізм.

Предметом розмови також про передчасну смерть багатьох медалістів Олімпіад в СРСР. Причиною є вживання різних хемічних, "підсилювачів", як і психологічне експериментування в часі тренінгів. Подібним, він сказав, є долина своєї або чужої крові, експеримент, який недавно робили на колесниках в Америці. Світ на це мусить якнайшкоро звернути увагу, бо нездаром змагання стануть роботами, яких сила та витривалість, у змаганнях залежатиме від хемікалів.

По цікавій удокументованій доповіді були запити і дискусії.

Ред. О. Зінкевич також підготував виставку матеріалів, які видав "Смолоскип", як і виставив вирізки з чужої преси про працю та домагання "Смолоскипу".

Український Мистецький Центр планує весняну програму

Лос-Анджелес. — Український Мистецький Центр у Лос-Анджелесі під проводом свого директора Дарії Чайківської інформує, що вже заплановано весняну програму від 24-го лютого до 12-го травня ц.р. посвячену українській писаниці.

В тому часі відбудуться чотири курси писання писанок, виставка українських писанок від Квітної Неділі, 31-го березня до Дня Матері, 12-го травня, покази фільму Слава Новинського "Писанка", конкурс на найкраще намальовану на курсах писанку та показ традицій-

ного українського великоднього печива, зокрема пасок та бабок.

Курси писання писанок є відкриті для публіки, буде вести вже п'ятий рік підряд відома писанкарка Зеновія Веснянська.

Український Мистецький Центр влаштує свою свою програму під кілечем привітної чотирьох порам року і тому на курсах писанкарства різні символи пір року будуть окремо наголошені. Курси будуть відбуватися в суботні і неділі і коштуватимуть для дітей 12 дол., а для дорослих 15 дол.

А. Мадай готує виставку своїх нових творів

Філадельфія. — Андрей Мадай, відомий широко український графік, буде мати в часі від 24-го лютого до 31-го березня ц.р. виставку своїх творів у католицькому Кабріні коледжі, що знаходиться на передмісті Філадельфії у місцевості Редноу, Па.

А. Мадай, який закінчив Академію мистецтв у Філадельфії та студіював відтак у Римі, зокрема вивчаючи традиційну техніку іконо-

А. Мадай
"Успішність" (1982)

пису, мав свої виставки по різних містах ЗСА і Канади, як також Європи, а тепер працює над іконостазом в церкві Благовіщення в Мелроуз Парку, Па.

Львівну частину його творчості становлять однак дерев'яні та лінійні ікони, а також ікони, будуть виставлені на планованій виставці в Кабріні коледжі.

Виставку влаштовують за ініціативою проф. Гомера Джансона, що викладає мистецтво в Мистецькій академії у Філадельфії та добре знає А. Мадаю як свого колишнього учня.

ЖЕРТВИ РОЗСТРІЛІВ

Нью-Йорк. — Українська Вільна Академія Наук влаштує другу з черги конференцію під моттом: "Жертви кіровських розстрілів 1934-37". У програмі: Вадим Павловський — "Післякировські 'білогвардійці'"; Клавдія Сапорова-Буревія — "Спогади про Костя Буревія та його оточення"; Галина Плужник — "Моя остання зустріч з Григорієм Косицьким"; Григорій Косицький — "Спогади про Василя Мисика". Конференція відбудеться в неділю, 17-го лютого ц.р., о год. 2-й полудні в Будинку Академії при 206 Захід 100-та вулиця.

БЕЛЬГІЯ І БРИТАНІЯ ВИШКОЛУВАТИМУТЬ САЛЬВАДОРСЬКИХ СТАРШИН

Сан Сальвадор. — Пресове агентство Ройтерса інформує з Ель Сальвадору, на підставі тамошніх урядових джерел, що уряди Бельгії і Великобританії погодилися прийняти до своїх сташинських академії певне число сальвадорських кадєтів для вишколу. Ходять також чутки, що уряд президента Хосе Наполеона Дуарте формально звернувся з проханням також до ізраїльського уряду у цій самій справі, знаючи, що ізраїльське військове командування має великий досвід у боротьбі з партизанськими частинами і терористичними групами.

Якщо запланована програма буде здійснена, то це буде перше конкретне заангажування європейських держав НАТО і Ізраїля у громадянську війну в Ель Сальвадорі, хоч речники згаданих країн так не думають. Бельгія і Великобританія пояснюють своє рішення тим, що вони допомагають центральноамериканським державам закріпити в себе демократичну систему і відвернути загрозу поширення комунізму в цій частині світу.

Шеф генерального штабу сальвадорської армії ген. Адольфо Більдан заявив і рвучко подякував Бельгії і Великобританії за погодженість прийняти саль-

вадорських кадєтів до їхніх військових престижних академії, з чого Ель Сальвадор дуже багато скористає. Крім військового вишколу до двох згаданих країн, а пізніше може й до Ізраїля, пойдуть також абітурієнти середніх шкіл і університетів, які зацікавлені в студіях розвідки і служби безпеки. Там вони отримають належний вишкіл і переходитимуть практичний вишкіл під наглядом високих старшин розвідки усіх трьох згаданих країн.

Президент Х. Н. Дуарте у розмові з кореспондентами також висловив вдовольнення погодженістю Бельгії і Великобританії, відмічуючи, що "Ізраїль є також добрим місцем для наших старшин, які можуть отримати фаховий вишкіл".

Політичні спостерігачі й аналітики — думають, що Уряд ЗСА посередничав у тій справі між Ель Сальвадором і згаданими трьома країнами. Вони також не виключають, що з огляду на сильну опозицію в Конгресі ЗСА до допомоги Ель Сальвадору, уряд цієї країни шукає інших держав, які будуть згодні таку допомогу приділяти. Дуарте поправив ситуацію на відтинку оборони прав людини і тим самим відкрив для своєї країни двері до Європи.

У СВІТІ

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК Західні Німеччина і Франція підписали спільний договір про поборення міжнародного тероризму на їхніх територіях, Італія, яка також має велику проблему із скрайньо-лінівими і неонацистськими терористами, виявила бажання пристати до цієї своєрідної "спілки" держав, які серйозно поставилися поборювати терористичну діяльність різних груп. Міністри внутрішніх справ Західної Німеччини й Італії, Фрідріх Шіммерманн і Оскар Скалфаро, відбули в Бонні довгі розмови на цю тему. Обидві держави тісно співпрацюватимуть в лінійці інформації і фізичного поборювання терористів, вживаючи для цього всі доступні їм засоби.

ДОМОВЛЕНІСТЬ йорданського короля Гуссейна з лідером Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом про нову тактику у переговорах між державами, які шукають шляхів до замирення на Близькому Сході, викликала міцну реакцію у Вашингтоні і Єрусалимі. Речники обидвох урядів обережно висловлюються про "нову тактику" Йорданії і ПВО, вважаючи, що з цю справою треба почекати до часу поки обидві сторони не вийдуть з конкретних пропозицій і не опублікують договори, про який так багато говориться у міжнародному світі.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Рональда Регена дала до розуміння урядовим представникам Советського Уряду, що ЗСА незадоволені антисемітською політикою СРСР, яка набирає на силі зокрема в останніх шістьох місяцях. У п'ятитисячовому листі, пересланому до Москви, державний департамент наводить багато конкретних прикладів дискримінації і переслідування живих в комуністсько-московській імперії. Навіть під час писання цього листа, — говориться в документі державного департаменту, — советська влада арештувала 11 живих єврейських активістів, чотирьох засудили на довічне ув'язнення, а сотні інших знаходяться під наглядом агентів КГБ. Світове життяве намагається тепер знайти причину посиленого наступу на живих в СРСР.

ЗВАРШАВИ НАСПІЛИ інформації, що прем'єр-міністер польського уряду Войцех Ярузельський наказав відкликати з міністерства внутрішніх справ велику кількість високопоставлених урядовців, головують тих, які мали будь-яке відношення до вбивства о. Єжи Попелюшка, прихильника робітничої профспілки "Солидарність". Крім того речник уряду Єжи Урбан заявив, що якраз тепер переходить процес змін у згаданому міністерстві і багато осіб зі служби безпеки звільнено з праці. Західні кореспонденти інформують, що приблизно 200 військових старшин покинули зайняті місця в міністерстві.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН вислав листа учасникам конференції в Женеві, представникам 40 держав, членам розробленої комісії, заохочуючи їх повністю застанова на надішлювати заборону хемічної зброї. Листа Президента ЗСА прочитав на конференції Кеннет Елсман, директор федеральної Агенції для розробок.

ЛОНДОНСЬКА ГАЗЕТА "Дейліс Діфенс Віклі" повідомила, що Пентагон заборонив американській військовій розвідці давати будь-які інформації речникам новозеландського уряду про рухи американських, а головне советських кораблів у відтинку за поведінку Нової Зеландії супроти ЗСА, недопущення американського винищувача до новозеландського порту і заяву прем'єр-міністра Девіда Ленга і його антиядерну політику. Нова Зеландія поки що не зайняла до цього повідомлення жадного становища.

КРАЇНИ ПІВНІЧНО-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО) домагаються від головного військового командування скорішого повідомлення про заплановані військові маневри на їхніх територіях, щоб можна було попередити цивільне населення про евакуацію на безпечне місце. Причиною незадоволення були останні маневри парашутних військ на території Норвегії і поспішна мобілізація 25,000 вояків з різних держав НАТО, приналежних до так званих бригад окремого призначення. Військові спостерігачі кажуть, що боєві військові частини НАТО стала крадіжкою завдяки якраз малому розголошенню маневрів і скорому перекиданні більшої кількості війська з одної країни до іншої.

ПРОБЛЕМА БЛИЗЬКОГО СХОДУ СТАЛА ЗНОВУ АКТУАЛЬНОЮ

Амман, Йорданія. — Підписаний між йорданським королем Гуссейном і лідером Палестинської Визвольної Організації договір про посилення спільних зусиль в напрямі знайдення розв'язки палестинського питання, підписаний мирового договору арабських країн з Ізраїлем, базованого на резолюції Генеральної Асамблеї і Ради Безпеки Об'єднаних Націй ч. 242 та розмови короля Савдівської Аравії Фагду у Вашингтоні з президентом Роналдом Регеном і його найближчими співробітниками, знову актуалізували проблему Близького Сходу у міжнародній політиці.

Неясним поки що є зміст договору між Йорданією і ПВО, але вже самі заяви короля Гуссейна і лідера ПВО Ясіра Арафата про пов'язаність договору з резолюцією ООН з 1982 року і вияв доброї волі до переговорів з ізраїльським урядом прем'єр-міністра Шімона Переза, вказують на цілком інший, більш спростливі підхід цих двох партнерів, зокрема Йорданії, до справи миру на Близькому Сході.

Копію цього договору Гуссейн повіз зі собою до Алжиру куди він поїхав на розмови з тамошнім президентом Чедді Бенджелідом, який незабаром виб'ється з офіційною візитою до Вашингтону, щоб тут на місці з'ясувати американським офіційним чиникам заходи Йорданії, ПВО і може Алжиру та заохоти-

ти президента Р. Регена проявити більше ініціативи для остаточного поладження близькосхідних відносин.

Речники ПВО заявили кореспондентам в Аммані, що їхня організація зобов'язалася придержуватися прийнятих постанов і в кожній важливій справі консультуватися з королем Гуссейном, який, як виглядає, хоче відіграти роль посередника між Йорданією, Євданіями Стейтами Америки, Ізраїлем, Єгиптом і Алжиром. Не виключено, — каже політичні спостерігачі, — що до цієї "спілки" пізніше пристане ще Ліван, хоч в теперішньому стані він не спроможний цього зробити з огляду на внутрішні міжусобиці і тиск Сирії, яка не тільки вдержує свої військові частини на ліванській території, але впливає на поодинокі політичні фракції, зокрема палестинців і ліванських мусульман, щоб не допустити до миру, керуючись засадою, що в калатунній воді легше рибку ловити.

У Вашингтоні і Каїро офіційні речники поки що поставилися до підписаного, але ще повністю невідомого договору між королем Гуссейном і Ясіром Арафатом обережно, але без зайвого скептицизму. Одиночними скептиками в цьому випадку виявилися ізраїльські чинники, які у принципі відкидають всякі переговори з ПВО і з недовір'ям ставляться до ролі Гуссейна в цьому конфлікті.

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ствердили тепер, що трое провідників урядових робітничих юній були незаконно заангажовані у політичній кампанії на користь демократичного кандидата на президента у виборах 1984 року. Волтера Мондейла. Всі, що стоять під таким законом, переконують що вони невинні та застерігаються, що будуть опрокидувати такі закиди навіть якщо треба буде у Верховному Суді.

СЕНАТОР БЕРРІ Голдвотер, який очолює Комісію озброєння в Сенаті запропонував тепер, щоб бюджет Рональда Регена на озброєння зменшити у наступних трьох роках на 33 мільярди доларів. Це може допомогти зменшити державний дефіцит.

УРЯД РОНАЛДА РЕГЕНА дав свою згоду на пропозицію приватного підприємства, щоб післати у простори пороху людини спаленої в крематорії. Це буде одна із спроб уживати полети у простори для комерційних цілей. Уряд дозволить на такий експеримент після того, як засягнув поради комісії для оборони і полетів у простори. Тепер така пропозиція буде передана до 23,000 похоронних підприємств. Перший "похорон у просторах" планований на кінець 1986 року.

ФІРМА ЮНІОН КАРБАЙД, фабрика якої в Бопалі, Індія, була місцем великої катастрофи, в якій загинуло 2,000 людей, має надію з дня 1-го квітня ц.р. знову відкрити свою фабрику у місті Індіті у Вест Вірджинії. Фабрика буде мати однак тепер окреме забезпечення, а це компютерську систему, що може слідкувати за тим чи не виходять десь назовні хемічні складники.

УРЯДОВА КОМІСІЯ Палати Репрезентантів ствердила, тепер що програма медикей непотрібно видає між 500 мільйонів до 1 мільярда доларів річно, через плачання медичних рахунків, які повинні покривати приватні забезпечення компанії.

КЕРОЛ БЕЛЛАМІ, голова Міської ради Нью-Йорку, в дні 12-го лютого офіційно проголосила, що буде кандидувати на мейора міста. Своєю кандидатурою пояснює тим, що співробітники мейора Едварда Кача вже є втомленим таким самим проводом і заряд міста потребує зміни.

В ЧИКАГО АРЕШТУВАЛИ Джоєфа Панчко 150-й раз у його життя. Цей 66-літній налогоний злодій і тим разом був арештований за крадіж та його випустили після зложення 25,000 доларів закладу. Подвійний в Чикаго вважають, що він вже є справді живою легендою, коли йдеться про його кримінальну діяльність.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР стейту Мінесота постановив не продовжувати кримінальних обвинувачень проти 21 особи, що стояли під закидом сексуального використання дітей. Він ствердив, що дотеперішнє ведення цієї справи не було правильне і рівняється "трагедією" для тих людей, що стояли під так поважним закидом.

СХІДНЄ ПОБЕРЕЖЖЯ ЗСА навістила в дні 12-го лютого ц.р. сильна дощова буря, що разом з вітром дошкунувала усім мешканцям. Гірше потерпіли однак селі стейти, де ця буря принесла повну катастрофу, а пошекуди і лід, що причинилося до замкнення шкіл та летилиць і десятків автомобільних випадків.

ТУСМ підготує акцію в обороні Ю. Шухевича

Джерзі Сіті. — Редакцію "Свободи" відвідали представники Крайової управи Товариства Української Студентської Молоді (М. Міхновського в особах голови Петра Шмигеля та членів Стефанії Гришковиць і Михайла Галатина, щоб поінформувати про широку закресну акцію в обороні Юрія Шухевича, яку вони планують на місяць березня, коли припадає також 35-та річниця від героїської смерті командира військ УПА генерал-хорунжого Тараса Чупринки-Романа Шухевича.

Управа ТУСМ виготовила інформаційні листки для висилки всім членам Сенату та Палати Репрезентантів із закликом стати на оборону Ю. Шухевича, що як син головнокомандуючого УПА карається в советських тюрмах та концлагерях від 15 року життя і в наслідок того втратив своє здоров'я і свій зір. Управа ТУСМ закликає всіх своїх членів, як теж членів інших українських молодечих організацій висилати від себе особисто телеграми-мейлграми до своїх сенаторів та членів Палати Репрезентантів, як

Члени Управи ТУСМ в редакції "Свободи" (зліва): М. Галатин, С. Гришковиць і П. Шмигель.

також безпосередньо до президента Рональда Регена з проханням стати на захист Ю. Шухевича.

Рівночасно просять писати також безпосередньо до Ю. Шухевича на адресу: Шухевича - Березинський Юрій, Томська область, Шингарський район, п/о Оськіно, інтернат "Лісна дача". УССР з привітаннями з приводу його дня народження, що припадає на 28-го березня.

На п'ятницю, 29-го березня ц.р. Управа ТУСМ пла-

нує у Вашингтоні перевести демонстрацію в обороні Ю. Шухевича та закликає своїх членів, як також інших членів українських молодечих організацій, взяти в тій демонстрації участь. Кому не є можливо в цей день поїхати до Вашингтону, цілий місяць березня є призначенням на те, щоб відвідувати своїх репрезентантів у Вашингтоні та інформувати їх про справу Шухевича. Управа ТУСМ сподіється в цій акції широкій піддержки.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Король Фагд у Білому Домі

Прилет кілька днів тому до Вашингтону короля Савдійської Аравії Фагда і одночасне перебування там єгипетського міністра закордонних справ Есмата Егуїда для підготовки приїзду президента Гасіні Мубарак в наступному місяці — це напевно доказ, що арабський світ визнає американського Президента за лідера всього вільного світу і вважає, що тільки він здатний розв'язати міжнародні складні проблеми. Від 1984 року, відколи Ізраїль, спираючись на так званий Декларації Бальфура, що признавала Палестину за „національний осідок" жидів, проголосив свою державну незалежність, арабський світ поділився на непримирливі вороги Ізраїля і на таких, які спершу воювали проти Ізраїля, але згодом зрозуміли, що треба завести на всьому Близькому Сході тривалий мир. Перелом у підході до проблеми Ізраїля зробив єгипетський президент Анвар Садат своєю драматичною подорожжю до Єрусалиму та визнанням державності Ізраїля у 1957 році. Два роки пізніше з активною допомогою від президента Джиммі Картера прийшло до сепаратного миру між Єгиптом і Ізраїлем, підписаного у Кемп Дейвід в Америці. Савдійська Аравія й інші арабські країни до нинішнього дня не визнали Ізраїльської державності. Але Арабська Ліга, яка заснувалася у 1945 році й охоплює 22 арабські країни, великою більшістю своїх членів — включно з Савдійською Аравією, Йорданією, Тунізією і Марокко, прийняла мировий проект президента Рональда Регена, що його він проголосив у 1982 році.

Згідно з тим проектом Ізраїль повинен повернути арабам окуповані ним у війні в 1957 році землі. Єрусалим повинен стати вільним містом під міжнародною контролею або знаходитися під спільним ізраїльсько-йорданським правлінням, на правому березі Йордану, що належав раніше до Йорданії, мала б постати автономна країна палестинців у правно-державно-мв'язку з Йорданією, а всі арабські країни мали б визнати державну незалежність і гарантувати безпеку Ізраїлю. Це був і є мудрий державницький план. Його відкинув Ізраїль, в якому прем'єром став крайній націоналіст і експансіоніст Менахем Бегін, який вірив, що Америка в усіх обставинах мусить обороняти Ізраїль з уваги на загрозу для Близького Сходу від Советського Союзу. Ця політика непримирливості супроти всіх арабських країн, політика зберігання окупованих земель із шуканим будівництвом там за державні ізраїльські (насправді американські) гроші сироз нових військових осель, щоб ті землі колонізувати, довела до економічної катастрофи Ізраїля і до захитання тієї парламентарної більшості, на яку спирався Менахем Бегін.

Тепер, твердять коментатори, настав знову трохи кращий момент для закутування плану Регена. В Ізраїлі прем'єром став член Соціал-демократичної партії Шімон Перез, який відтягнув з південного Лівану ізраїльські війська і недавно заапельював до Америки, щоб вона рятувала Ізраїль з економічної катастрофи. Єгипетський президент Гасіні Мубарак, гідний наслідник Анвара Садата, що його спочатку інші арабські країни бойкотували, знайшов своє місце в Арабській Лізі і користується повагою в арабському світі. Він зберігає приязні зв'язки з йорданським королем Гуссейном і з королем Савдійської Аравії Фагдом — всі вони орієнтовані на Захід і на Америку та вороже наставлені супроти Советського Союзу. Роналд Реген, обраний на другу каденцію величезною більшістю народу, має сводбіднішу і твердшу руку супроти могутньої жидівської „лабі" в Конгресі, як і проти військових продажів зброї приязним арабським країнам та стоїть на непримирливих позиціях щодо повернення арабам окупованих Ізраїлем земель.

Відвідини короля Фагда і недалеки відвідини єгипетського президента Гасіні Мубарак і короля Аравії Гуссейна мають на цілі переконати президента Регена, щоб він таки вплинув на Ізраїль піти назустріч його, Регена, мировому плану. Ніхто інший, як тільки Америка може вплинути на Ізраїль, залежний від американської мілітарно і фінансово. Є ще друга місія американського короля: закупити в Америці для Ізраїлю новітні військові літаки-джети і ракети, проти чого протестує Ізраїль і конгресові жидівське лабі (Савдійська Аравія — найбільша країна нафтовими джерелами). На перешкоду замирення на Близькому Сході стоїть Советський Союз із кількома вірними йому імперіалістичними арабськими країнами у провіді із Сирією та терористичними організаціями, що їх фінансує й озброює Москва. Тому це страшенно трудна і складна проблема. Але складні проблеми існують для того, щоб їх розв'язувати. Роналд Реген і такі державні мужі, як король Фагд і Гуссейн та президент Мубарак здатні розв'язувати всі проблеми.

Перед нами розкішно видана англійська книга під назвою „Православна Церква в Росії — святкування 1000-річчя". Друкована і опрацьована в найкращій друкарні Швайцарії, видана в 354 відомим видавництвом Вендом Пресс із 203 великими кольоровими фотографіями, що їх виконав один з відомих європейських фотографів Фред Маєр — може захопити кожного пересічного читача. Рівночасно вона може переконати необізнаного з історією Росії та православної церкви американця чи іншого не-слов'янина про те, що зміст цієї книжки та всі її знімки, які показують вільне та щасливе життя православного духовенства і вірних під советським режимом, відповідають зовсім правді.

Розуміється, це і є завданням цієї знаменитої технічно виконаної книги. Погляньмо лише на авторів її, які випливають великими літературними іконами на обкладинці та на початку книжки: архієпископ Пітірім з Волоколамська, директор видавництва московського патріархату в Москві, архимандрит Лонгин з Дюссельдорфу, Леонід Успенський, Віктор Федоров і список Серафим з Цюриху. Вперше книга появилася в російській мові у 1982 році з видавництва московського патріархату і в тому самому році перекладено її на англійську мову, щоб тепер поширити на американському континенті за допомогою престижного американського видавництва.

Коли читати нову книжку Р. Ніксона „Лідер" (Варнер Букс, Н. Й., 1982), то треба шкодувати, що англійська мова не може відіграти „лідерів" від „лідерчуків", справжніх керівників великими справами й з далекими горизонтами від політичних пілмеів із власними, особистими інтересами, чи партійно-релігійними антагонізмами, що, крім заклопоту й правопримирення, не вносять ніяких нових вартостей у життя чи людську думку. Бо як же можна називати „лідерами" таких міжнародних злочинців як Нікіта Хрущов, Леонід Брежнев, Ахмед Хомейні й ім подібних та ставити їх нарівні з Вінстоном Черчиллем, Шарлем де Голем, Конрадом Аденауером чи шахом М. Р. Паглевем? Для Ніксона Англомовного світу загалом вони всі „лідери", хоч як не індивідуалізують таких особистостей навіть у відомому світі.

Нова книжка Ніксона написана, так би мовити, у „внутрішньому екзилі", чи за його словами, в „пустелі" відокремлення, що дало йому змогу робити підсумки й рефлексії про минуле, сучасне й майбутнє. В такій „пустелі" осамітнення перебували й інші його сучасники. Ніксон згадує де Голя, Черчилля, Аденауера, підкреслюючи при цьому заважаний вік їхньої політичної діяльності: де Голь створив „п'яту республіку" маючи 67 років; Черчилль став на чолі уря-

Ольга Кузьмич

1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСІ-УКРАЇНИ У НИХ, А ЯК У НАС?

Перші знімки присвячені в книзі патріарху Пименові. Поруч із знімками церковних відправ, особливо впадає у вічі велика знімка із советського ресторану в Москві, де можна у цілій величчї оглядати патріарха Пимена, його священників, а передусім його „гостей", як каже пояснення, „представників уряду". Ця одна знімка на початку книги дає їй вже відповідну печать.

Для нас у книзі особливо повні значення та болю знімки Печерської Лаври, чому дуже скромна у порівнянні з іншими знімками св. Софії в Києві, а такі найбільш болючі за велика на дві сторінки знімка митрополита Львова і Тернополя, Миколая, у палаті митрополита Андрея Шептицького у Львові.

Більшість знімок, однак, що творять лівну частину книги і є дійсно по-містечку виконані, показують, „шасливий" життя режимної православної церкви в СССР, та в коринній Росії. Щоб показати свободу цієї церкви вміщено багато знімок вірних і прочан, але вдаряють у вічі обличчя — вони переважно старечі, жіночі обличчя, часом тут і там чоловічі, але це також старших віком людей. Для відповідного враження поміщена одна знімка з хрищен-

ня дитини і одна з вінчання, із завагою, що обов'язкове є лише вінчання в цивільному уряді, а в церкві лише „добровільно".

Не менш знаменні є тексти у цій книзі, особливо перший, пера архієпископа Пітірима про „російську православну церкву" та її тисячолітню історію і культуру, де цілу історію постановля і розвитку нашої Церкви поставлено під спільний знаменник „неділної Росії".

Остання інформаційна стаття пера В. Федорова присвячена сьогоднішньому стану „російської православної церкви", також розуміється інтерпретує як одну цілість православну церкву в Україні та Росії, але сьогодні так воно і на ділі є. Тому може краще для нас, що стаття Федорова не залишає ніякого сумніву щодо того. Але те, що може і для нас українців бути в наслідках неприємним — це підкреслення праці для світової миру теперішньої „церкви" і усіх її екуменічних заходів, включно з діалогом з Ватиканом.

Переглядаючи цю книжку, якби дуже не точно ми старалися нашим читачам зрештуети, у нас цілий час насувалося питання: а що ми робимо для поінформованості не-українців про 1000-ліття Хрищен-

(Закінчення на стор. 4)

Яр. Рудницький

Р. НІКСОН ПРО ЛІДЕРІВ Й ЛІДЕРЧУКІВ В ЕКЗИЛІ

ду Великої Британії в 66 році життя; Аденауер переїхав уряд канцлера Західної Німеччини в 73 році. Всі вони відіграли важливу роль лідерів у житті своїх народів, пройшовши екзил — „пустинний" етап у своєму житті. Власне в такому відокремленні написав свою нову працю Ніксон, уступивши зі становища президента ЗСА пам'яті року його осявни в Седл Рівері, Н. Дж. в сусідстві нашої сенатора Мірона Сурмача.

В книжці „Лідер" Ніксон описує свої зустрічі не тільки зі згаданими вгорі лідерами — де Голем, Черчиллем, Аденауером, характеризуючи їх як визначних державних мужів, але й із лідерчуками, що після закінчення своєї діяльності стали „безособовою істотою" („нонперсон") в умовах суспільно-політичної дійсності своїх країн. Такою „неособою" став у 1964 році один із советських лідерчуків — Нікіта Хрущов, якому Ніксон присвячує досить багато місця в своїй книжці. Автор зустрічався з ним при різних нагодах і виробив собі якнайбільш емнісне враження про цього „кльованого", „обмеженого прагматиста", „будапештського різьбу" і т. д. й т. д. Після

усунення Хрущова від влади Ніксон намагався провідати його в Москві в 1965 році. За парадом анонімною „кандидатського журналіста" він поїхав в такі до згодного місяця перебування Хрущова. Приїхавши під заступний будинок, він пішов туди й зустрів двох кремльських жінок; одна з них мала відро з водою й у другій руці дрючок із щитом. Жінки заступили йому дорогу й на питання, чи не міг би він побачитися з Хрущовим, відповіли, що „його тут немає". Нюдна з них „не знала, куди він дівся". „Він може бути й на місяці зі своїм лунком" — була „чечма" відповідь однієї з жінок (стор. 201). Ніксонів стало ясно, що цей більшовицький лідерчук попов у примусовий „внутрішній екзил", звідки немає вороття в підсоветський дійсності.

Крім внутрішнього (добровільного чи примусового) екзилу, Ніксон багато пише про зовнішній екзил свого довголітнього приятеля шаха Мохамеда Різа Паглевї (1941 — 79), що, на його думку, належав до найвизначніших лідерів сучасної доби. Як відомо, він хотів перетворити Іран із середньовічної країни в модерну державу, „наважуючи неграмотних читати,

(Закінчення на стор. 4)

А. Драган

Світлій пам'яті ІКЕРА

(15-го лютого ц.р. сповняється один рік з того часу, як в одній з літературних у Нью-Йорку відійшов від нас у вічність Іван Керницький — Ікер, один з найвидатніших наших письменників-гумористів, який понад 30 років був членом редакції „Свободи" і кожного тижня друкував у цьому щоденнику свою гумореску. Згадуючи його світлу пам'ять рік після його смерті, друкуємо з деякими часовими достосуваннями текст „Слова", що його вголосив А. Драган під час ювілейної зустрічі, що відбулася у честь ІКЕРА в Українському Інституті Америки 27-го листопада 1983 року).

Тема цього „Слова" — „Ікер у „Свободі", вимагала б насамперед деяких точніших статистичних даних, зокрема про те, коли і як він поїхав та почав друкуватися у цій газеті.

Як наш Ікер поїхав до „Свободи", про це він написав сам у надрукованому в Альманасі УНСоюзу з 1975 року фейлетоні п. з. „Як я шукав „Свободи". Отже шукав він тієї „Свободи" та після деякої блукання найшов її влітку 1949 року. Тоді й почався його співпраця з цим щоденником, у перших роках принагідно, а від 1953 року уже постійно щотижневими фейлетонами „З наших буднів", що тривала повних 30 років!

Статистика тієї співпраці на свій лад — можна б сказати — головокружна: 30 років — це 1,560 тижнів і це 1,560 звичайних щотижневих фейлетонів „З наших буднів", десятки — якщо не сотні — пригаданих фейлетонів, дописів і статей, ну й приблизно 30 статтей-фейлетонів у щорічних альманахах УНСоюзу, крім багатьох особистих виступів-читань на прерізнних імпрезах „Свободи" і УНСоюзу з прерізнних нагод. Ікер бовісв той час був не тільки формально членом редакції — як це стверджено в усіх річних і, зокрема, чотирирічних конвенційних звітах головного редактора — але й активним членом УНСоюзу, бувши довгі роки прерісідентом 457-го — за його власним окресленням — „богемського" Відділу УНСоюзу та учасником кількох його Конвенцій.

Стільки про статистику Ікера у „Свободі" та УНСоюзі. Коротко, але як же — сказавши фразою іншого довголітнього співредактора „Свободи", Богдана Крайця — промовисто! Тридцять років, та й ще з кількарічним „таким" початково неформальною співпраця, це ж дві третини дорослого життя нашого письменника.

Ікер це гуморист, і власне цим — як сказано прогумор — „незломним висновуванням людських хиб і подій мистецтвом словом", можна висвітлити непереврену вартість фейлетонів Ікера, як і факт, що — не зважаючи на їх кількість у „Свободі" — їх майже заокруглити до двох тисяч — на пальцях однієї руки можна висвітлити ті „проблеми", що їх мала „Свобода" зі своїми читача-

ми у зв'язку з фейлетонами Ікера. Та й ці проблеми були виключно в дусі фейлетонів Ікера, себто доброзичливі. У пам'яті зберігалося кілька таких проблем, що їх для характеристики наведу.

Першу із цих проблем можна поділити в редакційному архіві з вересня 1949 року, отже з того часу, як Ікер шойно дебютував у „Свободі". В записці з 17-го вересня Ікер жалеться, що не надруковано його фейлетону „Злий дух під Божим домом", а редакція в листі з 19-го вересня того ж року висновок (цитую): Вашу картонку одержали і переконуюся, що якийсь злий дух не вислав, або не доручив Вам газети з Вашим „Злим духом під Божим домом", бо гумореска була надрукована в українській сторінці англомовного тижневика ще 6-го вересня ц.р. (ч. 206)...

На цьому не кінцею. У гуморесці була мова про одного із найперше прибулих наших поселенців, який зовнішнім виглядом блискуче заамериканізувався та кожної неділі їде в церкву св. Юра в Нью-Йорку лакав бідних скитальців сумночорними перспективами їхнього майбутнього на вільній землі Вашингтона. Уже на другий день після появи гуморески зголосився до редакції один з цих свіжих поселенців, зодягнений майже точно так, як описано в гуморесці, але із запевненням, що він ніколи нікому нічого подібного не говорив.

Мала редакція ще меншу — і також доброзичливу проблему — із гуморескою про: „Щорайович, лезен зі вайтер" у скитальцях таборі в Німеччині та у відповідь на яку написав до редакції листа Іван Щорайович з Вінніпегу в Канаді, вимагаючи „сатисфакції".

Але чи не „найбільшу" проблему мала редакція „Свободи" не із самою гуморескою Ікера, але у зв'язку з такою гуморескою в 1969 році. Гумореска мала заголовок „Змоторизовані Грици" і в ній була мова про хлопчин у Бібрії, якому пошастило здобути ровер... Гумореска зложена — тоді друковані матеріали складалися в друкарні „Свободи" ще на лінійках, отже кожна лінійка була окремо відліта в олові — вже була приміщена на звичайному для фейлетонів

(Закінчення на стор. 4)

МІТИ І ФАКТИ

IV.

П. Л.: — Назагал панус погляд, що вина за розвиток польсько-українського антагонізму в міжвоєнних роках впала на уряд і державний апарат, який провадив хибну шкідливу і антиукраїнську політику. Тим часом, з того, що ви тут кажете, слідує раше, що польські середовища на Кресах похилили уряд в антиукраїнському напрямку, що в самих поставах кресового суспільства жевріє ворожість до українців, в'язку свободу рухів урядом у Варшаві. — І одні, і друге, — а саме апарат держави і польську громадськість на Кресах. Для державного апарату, — зокрема, в 30-их роках — після затвердження нової виборчої ординації до союму, національні меншини вже не були потрібні. З другого боку, польське суспільство, беручи широко, бо то великі землевласники, які жили постійно у Львові, є постійно наставлені проти українців. І тут уряд, хоч би й хотів, і може не міг, занадто багато зробити в українських справах. Зрештою, на мій погляд, той уряд не хотів нічого робити, щоб ту проблему розв'язати з пошануванням політичних і культурних прав українців. Не мав у тій справі позитивної програми.

Розвивав передусім програму негативну, удосконалював засоби, досконаліючи політичну аргументацію на користь дискримінаційної політики. Однією з найбільш божевільних речей, що її мені, як історикові, вдалося прочитати, були документи, які я колись був знайшов у наших державних архівах. Кажуть вони, що на засіданні уряду міністер Косьцялковський, весною 1938 року, пропонував, щоб уряд організував курси для польських слуг у Львові тощо, щоб наплив українських діятів із села до міста на службу спричинило загрозу для польського характеру Львова, трігати зміною польського обличчя міста. Прощу собі уявити: є весна 1939 року, за півроку вибухне війна з

Німеччиною, генеральний штаб гарячково працює над планами оборони, а тим часом політики на Раді Міністрів застановляються, в який спосіб загальмувати еміграцію молодих українських діятів з села до Львова, бо вони є загрозою для польського народу. Незрозуміла аберація, але такий був тоді рівень політичного думання.

П. Л.: — Звідки ж взагалі взялися у міжвоєнних роках у політичній мові ті поняття: „стан посідання", „чужий елемент", „загроза для польського посідання" і т.п.? Звідки зв'язалася та політична мова, з допомогою якої політики і публіцисти, аналізуючи внутрішні взаємини з жидами, українцями, чи білорусинами, викладають візію боротьби і ривалізації? Наприклад, у деяких виступах проф. Й. Ромера, відомого географа, єндського діяча, появляється далекий відгомін поняття „Лебенсraum". Була це нова політична мова, якої у нас не було, наприклад, після січневого повстання, коли дійсно царська влада конфіскувала польські масти на Кресах, поселяючи на них царських урядників.

С. Т.: — Чи то не Великопольща в XIX столітті? Чи та політична мова не є побічним продуктом політичної та економічної боротьби з німецьким напором у Великопольщі в XIX столітті? Не знаю, лише пробу допущатися історичного коріння цієї мови. У XIX столітті розгортається у Великопольщі велика боротьба поляків за землю з прусаками і пруською державою. І в колах поляків, підданих германізаційній політиці, постійно оброховують, що нам німці знову забрали, що вдалося відискати, що ми втратили, скільки ще маємо в своїх руках. Але тоді, в XIX столітті, у Великопольщі існує також інша ситуація, ніж після 1918 року на Кресах. Поляки у Великопольщі XIX століття вже стали політичною меншістю, яку в чужій державі ця держава намагався погнати, денационалізувати, германізувати, зіпхнути на узбіччя життя. Коли поляки у Великопольщі говорять про „стан посідання", про „загрозу для польського елементу", то це є політична мова групи, яка боронить свої права перед чужою державою і денационалізацією. Коли, однак, ці категорії появляються, наприклад, у 30-их роках у Львові, ситуація для поляків — інша.

Передусім, поляки послугуються тією політичною мовою не в чужій і ворожій державі, а в державі власній і

суверенній, диспонуєчи власним апаратом примусу. На додаток, меншинний статус у Польщі майже тоді не поляка, але жиди, українці, білорусини, литвини і т.д. Накінце, денационалізаційну політику можуть вести не меншини, а тільки ті, хто розпоряджася власною державою і власним апаратом примусу. Роля поляків підпала, отже, в XX столітті відвернення, але політична мова частково залишилася така сама.

Словом, усі на Кресах здають собі добре справу з того, що польськість є там острівцем на українському океані і що треба її вивести поза межі Львова. Цілі польської політики на Кресах у міжвоєнних роках є, отже, подібні до цілей пруської політики у Великопольщі в XIX віці: денационалізація чужого етнічного оточення, позбавлення його економічної підстави та політичної незалежності. Знаємо, що це значить на великопольському селі в XIX столітті і на українському селі в міжвоєнних роках позбавлення землі чужого національно-селянства. Може польська влада вела свою політику на Кресах менше справно і більше амбівалентно, ніж пруська у Великопольщі, тому що наш урядовий апарат не був так справний, досвідчений викваліфікований, як пруський. Щобільше, почавши боротьбу в своїй обороні, українці сягають до таких самих методів, що й поляки у Великопольщі в XIX столітті. Закладають власні банки, власні кооперативи, які, з бігом часу, мали розвинути до імпортних розмірів, творять масові суспільно-освітні та наукові установи (наприклад, знамените Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові. Після 1918 року ведуть у Львові підпільний український університет (викритий і розв'язаний), боряться за власну мову і Церкву.

Хоча Крес — то інші люди, інші капітали, інша соціальна і національна культура, ніж у Великопольщі, але методи боротьби та цілі є ті самі. В тодішній українській публіцистичній — що цікаве — появляється порівняння тодішньої ситуації українців з боротьбою поляків у пруській займанщині. Чи українці свідомо наслідували тоді великопольський досвід боротьби з германізаційною політикою? Не знаю, але, напевно, знали і аналізували у своїй пресі той випадок. Так чи інакше, подібність ситуації і методів боротьби між Великопольщею в XIX столітті, а Кресами в міжвоєнних роках є вдаряюча.

(Продовження буде)

Чи Ви зложили вже свій даток на УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД у 1985 році? ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL,
P.O. Box 1709, New York, N. Y. 10009

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.
Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (212) 459-0111

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ

ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ” в НЬО ЙОРКУ

відбудуться в НЕДІЛЮ, 3-го БЕРЕЗНЯ 1985 р. у великій залі Академії св. Юра при 215 Схід 6-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

Початок точно о год. 2:30 по полудні

ПОРЯДОК НАРАД

1. Відкриття Зборів,
2. Відчитання протоколу з попередніх Річних Зборів,
3. Звіт Управи,
4. Звіт Скарбника,
5. Звіт Кредитового Комітету,
6. Звіт Контрольної Комісії,
7. Обговорення Звітів,
8. Вибір трьох членів Управи
9. Різне,
10. Закриття Зборів.

Управненими до голосу є тільки члени. Доказом членства є ощаднистевна книжечка, яку треба мати з собою.

У випадках спільного konta — тільки перша особа є управнена до голосу.

ЗА УПРАВУ:

Адв. РОМАН ГУГЛЕВИЧ Голова д-р ІВАН ФЛІС Секретар

ДО УВАГИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ! ШАНОВНІ УРЯДОВЦІ! ЧИ ВИ ПРИДБАЛИ ДЛЯ СОЮЗУ БОДАЙ ОДНОГО ЧЛЕНА ТОГО МІСЯЦЯ? ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО І ДАЙТЕ ДОБРИЙ ПРИКЛАД ДЛЯ ВІДДІЛОВИХ УРЯДОВЦІВ.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ І ВДЯЧНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ.

ВЕРЕСЕНЬ-ГРУДЕНЬ 1984

Повідомляємо українську спільноту в діаспорі, що згідно із бажанням св.п. Євгенія Онуферка вилучено до Фонду Українського Вільного Університету (УВУ) в Америці 33,346.89 дол., і тим самим при Фондації УВУ — створено ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД (ПСОФ) ім. онж. Богдана і Євгенія Онуферків. ПСОФ це за життя започаткувала св.п. Євгенія. З процентів цього фонду щорічно в їх пам'ять будуть приділятися стипендії на студії, або дослідну працю в царині українистики. Св.п. Онуферки — була це прикладна, прагматична і жертвенна родина.

З любов'ю до Батьківщини залишили частину своїх заощаджень у формі ПСОФ при Фондації УВУ і тим самим зобов'язали молодь і творче українське покоління і нащадків — їти їхніми слідами через студії, знання і працю для Батьківщини до величної спільної мети. ПСОФ їх імені, це живий невідчужний венець, який вічно буде служити українському народові, а пам'ять про їх любов, національну свідомість і добродетель — житиме в поколіннях вічно.

НА ФОНД МАРТИРОЛОГІЇ (ФМУ), при фондації УВУ вилучено від Н.Н. чергових 15 тисяч дол. Любов і туга за втраченою Батьківщиною — однієї сторони, а другої тверда аналіза національного буття і шукання та бажання доготи задокументувати причини наших невдач, кривд і обид — стали спонукою створення ФМУ, який стане підставою і початком Інституту Української Мартирології.

Щиро вітаємо достойних членів фондаторів фондації УВУ, які постійно розбудовують свої ПСОФ: відомі українські підприємці Микола і Марія Бойчук, що черговою пожертвою 12 тис. дол. свій родинний фонд до висоти понад 52 тис. дол. Пан Микола Бойчук, ще з рідних земель — активний суспільно-громадський діяч і підприємець; довголітнє суспільно-політичного діяча, б. політ'язня Іж. Івана і Надії Кравчуків (на фонд ПСОФового довідника про визвольно-революційну боротьбу доби УВО ОУН УПА) заслуженого громадського і політичного діяча б. політ'язня д-р Романа Малащука, відомою меценатку і опікунку української студентської молоді Іж. Софію Гавеску іменем якої названо мовні курси при УВУ для біженців в Німеччині.

Щиро вітаємо нових членів фондаторів: Марію Мельник, Марію і Михайла Сусла, Стефана і Євгенію Цимбала, Миколу Дзядю.

Зокрема щиро вітаємо зростаючий круг наших членів меценатів і членів фондаторів, які постійно доповнюють свої давно започатковані фонди (на бажання жертводавців — Управу Фондації вже відносно рази ратами зложеної суми 1,500.00 дол., — заморозку ці фонди і вважати їх частиною майбутнього особистого чи родинного ПСОФ), а саме: Павла Німця, Михайла і Михайлину Баран, мгр Івана і Христини Козій, Марію Бакалець, проф. Таїсу Богданську, Теклю Свідан із синами, управу та членство Укр. Фед. Кооп. „Самопоміч” в Пассейку, Н.Дж., управу і членство Кред. Кооп. „Будучність” в Торонто.

Щиро вітаємо нових членів фондаторів: Михайла Кладочного, Івана Галаву, Корнелію Кучму, мгр Зенона Кайта, і сотні постійних і нових жертводавців на українську вільну науку через фондацию УВУ.

ПОДАЄМО УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ТРЕТІЙ СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФУНДАЦІЮ УВУ (Вересень - грудень) 1984

Зі спадку св.п. Іж. Богдана і Євгенія Онуферків, 33,346.89 (33,566.00) Н.Н. 14 578 50

Бойчук, Микола і Марія 12,000.00 (52,270.00) Іж. Гавеска, Софія 1,000.00 (шкільний фонд біженців) (6,500.00);

Кредитова Кооператива „Будучність” у Торонто 1,000.00 (шкільний фонд біженців) (1,200.00) Іж. Кравчук, Іван і Надія 5,000.00; (11,852.52)

Мельник, Марія, 1,000.00 Сусла, Михайло і Марія 1,000.00; (1,100.00) Німець, Павло 1,000.00; (6,005.00)

Цимбала, Степан і Євгенія 1,000.00 Дзядю, Микола 1,000.00

д-р Малащук, Роман 1,000.00; (9,360.00); Кладочний, Михайло 500.00 (930.00);

Баран Михайло і Михайлина 500.00 (2,355.00); Галава, Іван 500.00 (715.00);

Кучма, Корнелія 400.00 (505.00); мгр. Квіт, Зенон 400.00 (500.00);

мгр. Козій, Іван і Христиня 250.00 (1,750.00); Зомель, Роман 250.00 (770.00);

Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч” в Пассейку, Н. Дж. 200.00 (1,900.00); д-р Винницький, Остап і Наталія 150.00 (Канада); проф. Зелник, Ігор і Дарія 200.00;

По 100.00 дол. зложили:

Андрусак, Марія; Бакалець, Марія (1,580.00); проф. Богданська, Таїса (1,820.00); д-р Ванат, Френсіс; мгр Дашків, Ярослав (420.00); Дидинський, Константин; д-р Кисілевський, Роман і Іванна (930.00); Костюк, Григорій і Марія, Креми-нівська „Марія, Луцканич, Іван і Ксенія (430.00);

Ярослав, д-р Мотика, Володимир; Поперечний, Степан; Поритко, Оксана; д-р Пішків, Петро (400.00); д-р Ратич, Олег і д-р Іванна (405.00); Сіляк, Роман і Софія; Трачук, Аркадій; о. Трошчанський, Ярослав; Іж. Ткач, Ярослав і д-р Олександра (900.00); Атановський, Олександр і Софія 75.00

По 50.00 дол. зложили:

Гопінаті, Микола і Маріон; д-р Граб, Роман (755.00); Дурбак, Борис і Теодозія; проф. Любів, Іван; Іж. архітект Котис, Богдан; Іж. Кузьма, Григорій і Ірена; Мельник, Семен; Москалюк, Володимир і Євгенія; Новак, Петро і Софія; Пачана, Френк; Садівник, Василь; Свідан Текля і сини (1,675.00); Соневичкий, Ростислав з родиною; Соколяк, Роза; Український Народний Союз Відд. ч. 363 в Олван, Н.Й.; Українська Американська Кредитова Кооператива в Маямі; Ухач, Богдан, Шеленяк, Богдан і Христія; Стецюк, Марія Кайтка 30.00 (680.00); д-р Шебунчик, Богдан і д-р Софія 30.00;

По 25.00 дол. зложили:

д-р Борковський, Роман і мгр Марія; Бережницька, Оксана; Іж. Вальчук, Володимир і Катерина; Воробець, Теодор; Грабець, Роман і Мирослава; Гриняк, Роман і Богдана; Демків, Семен і Софія; Дорошенко, Анатоль; Когул, Іван; Костик, Надія і Степан; мгр Костюк, Роман і Галина; (665.00);

Кратер, Поля; д-р Крупа, Теодозія і Любомира; Іж. Кух, Володимир і мгр Надія; Мак, Мирослав, Михайлович, Ніна, Павлівський, Вада; д-р Прокопів, Вадим і Володимир; Ратич, Ростислав; Олван; Руб, Юрій; д-р Спіро, Роберт; Стасів, Марія; д-р Ткачук, Богдан і Оresta; Товариство Св. Йосафата Відд. ч. 217 УНС; мгр Янкевич, Осип; Яровенко, Вадим і Марія; Язю, Ольга;

По 20.00 дол. зложили:

Андрієвський, Вадим і Лідія; Білецький, Микола і Софія; Іж. Білий, Степан і Іванна; о. Грабець, Володимир; Гула, Петро; Данилів, Володимир; Жеребечий, Богдан і Ярослав; Зарашак, Анна; Лозинський, Михайло; Ніколішин, Ген-лен; Стебельський, Миколі і Песа; д-р Турчанський, Іван і Люба, Чудовська, Валентина; Яворські, Віктор і Іванна;

По 15.00 дол. зложили:

Андрусак, Марія; Бучма, Євген і Євлія; Ванша, Параска; Гладкий, Михайло; Галава, Михайло і Теодора; Дидинський, Юрій; д-р Домбчевський, Іларіон і Анна; Запугович, Роман і Віра; Зелець, Володимир; Корочинський, Іван і Гелен; мгр Лободович, Осип; Марків, Катерина; Михайлович, Ніна; Пополник, Петро і Параскевія; Іж. Пришляк, Олександр і Анна; д-р Процик, Володимир; Рудницька-Сокіл, Марія; Сакочів, Лариса; Сандуляк, Іван; д-р Стецьків, Євген і Ніля; Чорний, Михайло;

По 10.00 дол. зложили:

Блишак, Анна; Гелеткевич, Андрій; Дубас, Ірена; Демус, Анатоль; Квік, Христиня; Лисинецький, Орест; д-р Мриць, Богдан і Тамара; Михайлів, Володимир; Петрівський, Микола; Ратич, Любомир; В. Романів; Садик, Михайло; Стасів, Марія; Фуллер, Стелла; д-р Головатий, Михайло 8.16;

По 5.00 дол. зложили:

Борис, Ілля; Гриник, Михайло і Бессі; Дещик, Віктор; д-р Думенко, Симон; Костянтинська, А.; Прісоло, Ірена; Телешевський, Іван і Степелла;
ІМ'Я І ПРИЗВИЩА в цьому списку подаємо так, як вони були подані жертводавцями українською мовою, якщо вони були подані тільки латинкою — подаємо їх користуючись транслітерацією Конгресової бібліотеки ЗСА.

Щиро дякуємо всім жертводавцям. МЕТОЮ ФУНДАЦІЇ є створити ОДНОМІЛЬЙОНОВИЙ ФОНД, який допоможе забезпечити дальший розвиток української науки у вільному світі, так конче потрібної, тим більше, що на Рідних Землях йде повна русифікація.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ звертається до всіх українців в діаспорі, які досі ще не зложили пожертви й не стали членами ФУВУ, з гарячим проханням стати членом Фондації, або скласти пожертву в міру Ваших спроможностей. Якщо Ви зложили свою жертву — тоді доповніть її одноразово чи ратами, щоб стати членом Фондації із всіма правами, відповідальністю і привілеями. Коли вже Ви є членом Фондації — просимо Вас піднести свій вклад на вищій рівень.

У ВАШОМУ особистому імені, в імені цілої родини; в імені дорогих Вам осіб, що відійшли у вічний спокій, — Ви маєте можливість створити при Фондації УВУ „Постійний Стипендійний Фонд” (ПСОФ) з якого щорічно буде приділена стипендія на студії або дослідну працю в царині українистики. Фінанси ПСОФ є поставлені окремо на найвищі відсотки у банках і тільки відсотки розподіляються на стипендії або дослідні праці чи публікації згідно з волею та побажаннями фондаторів чи жертводавців. ОСНОВНИЙ капітал, зложеной фондаторами чи жертводавцями залишається як постійно ненарушеним. ТОМУ ЦІ ПСОФ будуть існувати вічно. САМЕ МЕЧЕ-НАТ, родина, — річно інформуючи про використання і розподіл відсотків даного ПСОФ, одночасно фондатори, родина чи їх нащадки своїми порадами та дальшими пожертвами можуть постійно розбудовувати ці родинні ПСОФ.

Повний Постійний Стипендійний Фонд є тоді, коли меценат, родина чи установа зложити на ціль 10,000.00 дол. Проте, коли вже виплачено 5,000.00 ПСОФ — починає діяти доповнений фондом Фондації. Вплата на ПСОФ можна сплачувати ратами.

Колі із різних причин Ви не маєте можливості створити ПСОФ просимо Вас з різних okazji творити одноразові стипендійні фонди. Одноразовий Стипендійний Фонд є тоді, коли жертводавець на цю ціль зложити 500.00 дол.

В 1984 році при Вашій щедрій допомозі ФУНДАЦІЯ УВУ ВИПАТИЛА 68 студентам УВУ, студентам педагогічній і студентам з Європи покрито кошти прожитку; фінансувала Перший кобзарський курс в Європі! При допомозі щорічної студійної програми СТЕЖКАМИ БАТЬКІВ по Європі, — поставлено ПРОПАМ'ЯТНУ ПЛИТУ в к. концтаборі Дахау і оголошено творення ІНСТИТУТУ УКРАЇНСЬКОЇ МАРТИРОЛОГІЇ в сорокову річницю болю під Бродами і Монте Кассіно зложеної КВІТИ на могилах воїнів українців у Фелдбаху і Монте Кассіно; створено УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КОМІТЕТ „МОНТЕКАССІНО”. ДОПОМОГА БІЖЕНЦЯМ із Польщі: Фондація УВУ фінансувала курси англійської мови в Сант-Георген, Австрія; фінансувала курси (анг. мови і українська мова) в Мюнхені. Вже на ВЕСНЯННІ СЕМЕСТР УВУ, 1985 — виплачено 30 стипендій. ФУНДАЦІЯ УВУ дала ДОДАТКІВ на збірник та різні щорічні наукові видання УВУ.

Хоч і РІЗДВЯНИЙ поспіх і святничий настрій вже пройшов, — проте відлуння і наслідки його ще доводять давати у багатьох важливих та успішних програмах і праці ФУНДАЦІЇ — завдяки щедрій жертвенності УКРАЇНСЬКОЇ ПАТРИСТИЧНОЇ СПІЛЬНОТІ.

КОЛІ ВИ ще не вислали своєї РІЗДВЯНОЇ ПОЖЕРТВИ — просимо не відтатати, — ЗРОБІТЬ це сьогодні чи завтра, ЩЕ НЕ Є ЗАПІЗНО, щоб долучитися до СПІЛЬНОЇ ЦІЛОЇ ОРІН-НОЇ КОЛАДІ.

Всі пожертви і датки на Фундацію УВУ, на постійний чи одноразовий стипендійний Фонд — можна відтатати від податку.

Чеки просимо виписувати на: UFU Foundation та вислати на адресу Фундації УВУ.

Ukrainian Free University

Foundation, Inc.

• 203 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

Проф. Петро Гой

голова Фундації УВУ

Д-р. Ярослав Моцюк

скарбник Фундації УВУ

Звідомлення для громади Комітету Бабин Яр Парк

5-го жовтня 1984 року Комітет Бабин Яр Парк мав своє чергове засідання з присутністю тричленної Контрольної комісії. Контрольна комісія переглянула книжки та здала свій звіт, який в дійсності є звітом до всієї української громади в діаспорі.

Хоч Бабин Яр Парк у Денвері, Кольо, вже відкривав свою працю і тим самим мав би розв'язатися, вирішено ще не розв'язувати його аж до того часу, поки не з'явиться книжка „Бабин Яр Українці”, яка є вже в останній фазі писання.

Комітет ще з початку своєї праці, бачучи брак документальної літератури про страждання українського народу під час Другої світової війни, вирішив уповноважити Юрія Мошинського таку книжку опрацювати. Ю. Мошинський приступив негайно до праці — збирав

на документальних матеріалах. Він звернувся до української громади за можливими матеріалами, а також приступив до розшуку різних державних архівів. Ця праця розшукування матеріалів увінчалася успіхом і було зібрано матеріали з українських, німецьких, советських та французьких джерел. Документи всі оригінальні, що дасть більше поваги написаній праці.

За приблизно півроку книжка буде готова до друку. Будуть старання видати її через комерційне американське видавництво. Але це ще не є завершене, і є головною причиною того, що Комітет ще не розв'язано. Вмичає ми інформуюмо громаду про стан Комітету Бабин Яр Парк та про теперішню його працю.

Юрій Мошинський, секретар

Звіт Контрольної комісії. Покидана до життя головою Комітету Іваном Стебельським у місяці грудні 1983-го року Контрольна комісія у складі: мгр Любомир Колтунюк — голова, Лариса Івашко й д-р Роман Піріг — члени, провівши свою діяльність і фінансову господарку Комітету на протязі останніх чотирьох літ, ствердила, що:

1. З кожного засідання, яких відбулося 23, записані протоколи.

2. На всі видатки в сумі 21,670.85 дол. є оригінальні поквитовання або завірені акти.

3. Всі касові приходи у формі датків наших громадян були повністю вкладені депозитами на ощадностві конта, згідно з книгою нап-ліваючих пожертв і касовою книгою.

4. Вкінці серпня 1984 року Комітет диспонує таким майном: \$52.99 дол. — чекове конто; 16,622.60 дол. — депозитні сертифікати; 13,500.00 дол. — позичка уді-лена Ю. Мошинському на написання книжки; разом — 30,675.59 дол.

5. Це майно є вислідом таких операцій: 41,168.00 дол. — приходи з пожертв української громади; 180.10 дол. — імпрези; 10,998.34 дол. — банків відсотки; разом 52,346.44 дол.

6. Видатки: 17,366.67 дол. — кошти будови пам'ятника; 1,696.84 дол. — репрезентативні видатки; 1,879.42 дол. — адміністративні видатки; 727.92 дол. — різні видатки; разом — 21,670.85 дол. Баланс — надвишок 30,675.59 дол.

Контрольна комісія стверджує, що все лідовидство Комітету Бабин Яр Парк було велене у найкращому порядку, за що члени Контрольної комісії висловлюють голови та референтам членам Комітету признання й ширшу подяку за точне й совісне ведення як ділової, так і фінансової господарки.

Любомир Колтунюк за Контрольну комісію

НЕДАВНО СТВОРЕНА ОПОЗИЦІЙНИМИ ІДЕРАМИ ПОЛІТИЧ-НА ПАРТІЯ В ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ЗДОБУЛА У ПАРЛАМЕНТАРНИХ ВИБОРАХ ПОВАЖНУ ІЛЬКІСТЬ ГОЛОСІВ І ПОПУЛЯРНІСТЬ СЕРЕД НАРОДУ, ЗОКРЕМА У ВЕЛИКИХ МІСТАХ, ТАКИХ ЯК СЕУЛЬ, ПУСАН ТА ІНШІ. ВСЕЖИ ТАКА ПАРТІЯ ТЕПЕРІШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА ЧУН ДУ-ГВАНА МАЄ БІЛЬШІСТЬ У 276-ЧЛЕННІЙ ПАЛАТІ ГРОМАД. ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ КАЖУТЬ, ЩО ЛІДЕР ОПОЗИЦІЙ-НОЇ ПАРТІЇ КІМ ДАЙ-ЮНГ, НЕ МАВ ВПЛИВУ НА ВИСІД ВИБОРІВ, МОЖЕ НАВІТЬ ТОМУ, ЩО ВІН ПРИБУВ ДО СЕУЛЯ ІЗ ЗЕДНАНИХ ШТЕЙТІВ АМЕРИКИ ТІЛЬКИ ТИЖДЕНЬ ПЕРЕД ВИБОРАМИ. ОЧЕВИД-НО, У РОЗГІРІ ВИБОРІВ УРЯДОВА ПАРТІЯ, ДАМАЮЧИ ДЕМОКРА-ТИЧНІ ЗАСАДИ, ПОСТАРАЛАСЯ ПРО ТЕ, ЩО ВІН ТИМ РАЗОМ ЗАЛИШИВСЯ ПОЗА РАМКАМИ ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ.

В ДРУГУ НЕВИМОВЛЕНУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

св. п. Іж. МИКОЛИ

ФЕЩЕНКО-ЧОПІВСЬКОГО

на могилі у Фінікс, Арізона, дня 24-го лютого 1985 р. буде відправлена

ПАНАХИДА

Панахиду відправить отець Мирослав Олешко. Побратимів та Приятелів проситься в той день згадати Покійного у своїх молитвах

дружина — КАЛІСТА син — ВОЛОДИМИР з родиною

В Сороковий день відходу у вічність

Отця радника крилошанина ВОЛОДИМИРА ЖОЛКЕВИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в день 21-го лютого 1985 р.

в соборі св. Софії в Римі
в церкві св. Покрови в Торонто, о год. 7:00 веч.
в церкві св. о. Миколая в Торонто, о год. 8:00 веч.
в церкві св. Петра і Павла в Скарборо, о год. 7:30 веч.
в церкві св. Димитрія у Вестон, о год. 8:15 веч.
в катедрі св. Йосафата в Торонто, о год. 9:00 веч.
в церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Міссісага, о год. 7:30 веч.
в церкві св. Юра в Едмонтоні
в церкві Успіння Божої Матері в Монреалі
в церкві св. Михайла в Монреалі
в церкві св. Йосафата в Парма, Огайо
в церкві св. Михайла в Мінніаполіс, Нью Джерсі
в катедрі св. о. Миколая в Чикаго, Іллі.
в церкві св. Володимира і Ольги в Чикаго, Іллі.

ГУРТОК ПЛАСТИРІАТУ І НОВАЦТВО ПЛАСТОВОЇ СТАНЦІЇ В НЬО ЙОРКУ.

ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКУ ДІТВОРУ НА ТРАДИЦІЙНУ НОВАЦЬКУ КОСТЮМІВКУ П.Н.

„МОРСЬКА ЦАРІВНА”

КОСТЮМОВА ЗАБАВА ВІДБУДЕТЬСЯ в НЕДІЛЮ, 24-го ЛЮТОГО 1985 року о год. 2-й по пол.

в залі Академії св. Юра при Схід 6-та вул. в Нью Йорку. Квитки вступу — 1:00 дол. для дітей, — 3:00 дол. для дор.

ПОШТОВА ДОСТАВА „СВОБОДИ”

Від половини грудня 1984 року редакція та адміністрація „Свободи” має щораз більше доказів та листів від читачів, що доставля поштою дуже запізнюється, а то і поодинокі числа щоденника „Свободи” пропадають.

Хочемо з притиском ствердити, що спосіб видавання щоденника в нічому не змінився і так як минулому кожне число друкується в ранніх годинах так, що після полудня є вже на станках і в книгарнях в Нью Йорку. Рівночасно для усіх передплатників доставляють наклад на пошту в Джерзі Сіті, яка міститься в найбільшому суспільстві редакції та адміністрації при Монітомері вул.

З уваги на те, що запізнювання поштової доставки „Свободи” є спричинене тільки поштовою урядом, головний передсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Флі

Влаштувуйте забаву для молоді

Нью-Йорк. — Щоб зацікавити й прихилити молоді до українського життя й пострахати принести ім розраду, 21-й Відділ США в Брукліні влаштує популяризацію «Запусти», в неділю, 24-го лютого, в залі української католицької школи св. Духа, 160 Н. 5-та

вул. в Брукліні. До танців приєднається оркестра «Блискавка».

Для молоді до 14 років та старшого студентства в організованих групах, навіть малих — вступ вільний. Для дорослих — 5 дол. Початок о год. 12:30 по полудні.

Світлий...

(Закінчення зі стор. 2)

місці, на другій сторінці газети. В тому ж році дві наші націоналістичні суспільно-громадські організації: Організація Державного Відродження України (ОДВУ) і Організація Оборони Чотирьох Свобод України (ООЧСУ) спільно згадували 40-річчя з часу оформлення революційної ОУН — Організації Українських Націоналістів, і з цієї нагоди приготували та передали для публікації в «Свободі» спільне звернення-заклик із підписами багатьох членів Головного управління обох організацій, ОДВУ і проф. д-ром Богданом Гнатюком та ООЧСУ і проф. Іваном Вовчуком, як головами. Очевидно, що тоді у «Свободі» такі заклики мали перешкоду, отже і цей заклик швидко зложено в друкарні, а сніжне місце, в газеті, де його можна було надрукувати, було те, де вже був поставлений склад гуморески про «Моторизованого Гриця».

Отеж, друкар-метрапж, очевидно, на доручення редактора, фейлетон Ікери зняв і на це місце поставив склад заклику. І тут трапилася халепка, переносючи склад гуморески, друкар залишив одну лінійку з написом — курсивним шрифтом — «Моторизований Гриць». І так надруковано, що підписаних передових діячів під зверненням у славні роковини завершував своїм підписом «Моторизований Гриць». Тільки з'ясування, що цей підпис «Моторизованого Гриця» опинився там прикладково із фейлетону Ікери, заохочив редакції багато самозрозумілих труднощів.

Та це тільки так, на маргінесі і в дусі фейлетонів Ікери.

Сумарично всі ці фейлетони-гуморески Ікери є чи не найповнішим відображенням одного із найбільш багатих та в багатьох відношеннях найскладніших періодів історії нашого поселення в Америці і вони напевно послужать багатющим джерелом для майбутнього історика і дослідника нашого минулого.

На закінчення і для короткої характеристики Ікери у «Свободі» чи не найвірніше відношення слова відомого англійського письменника-ідеаліста Томаса Карлайла (1795 - 1881), який писав:

«Справжній гумор випливає не так з голови, як з душі і серця; він не є зневагою, він є есенцією любові...»

І це були гуморески-фейлетони Ікери — вічна йому за це пам'ять!

Загальні збори 64-го Відділу США в Нью-Йорку

Збори відбулися 23-го грудня 1984 року. Відкрив їх голова Відділу Християн Навроцька молитвою і привітанням присутніх. Хвилиною мовчання вшановано пам'ять померлих членів. Зборами провела Марія Даниш, секретарювала Любомира Артимішин. До почесної президії запрошено почесну голову Відділу й голову США Івану Рожанковську та голову Окружної Управи Ліду Магун. М. Даниш прочитала протокол із попередніх загальних зборів. Фінансовий звіт склала М. Даниш, яка теж звітувала за хвору касирку Ірену Гошовську.

Джерелом прибутків були різдвяний і великодній базари та членські внески. Понад половину в розходах займали пожертви на загальногромадські й харитативні цілі. Друга категорія витрат — це власні потреби Відділу й внески до Окружної та Головної Управ США. Довідка про історію Відділу й знімок до Конвенційної книги, оплата за 5 делегатів на ХХ Конвенцію США в травні 1984 року становили теж видатки. Через касу Відділу перейшли спільні для молоді середніх і вищих шкіл у Бразилії. Спорозуміння були: по 150 дол. — Марія й Володимир Барагура, Ірена Гошовська; по 200 дол. — Анна й д-р Роман Алишківич, Л. Артимішин, Михайло Пирський, Марія Савицька; 600 дол. — Володимир й Степан Сливочки.

Організаційну референтуру вели — Володимир Іванука й Любов Раковська. Відділ нараховував 89 членів. Референтки розгортали акцію приєднання членства. В Іванука збирала передплати на «Наше Життя», Л. Раковська повідомляла членів письмово про екологію. Через брак культури

турно — освітньої референтури працює референтури здійснювала окрема комісія, до якої входили: М. Даниш, Х. Навроцька, Марія Ржепська, М. Савицька й Ніна Самокіш.

В січні відбулася «просфора», на якій М. Даниш прочитала дві новелки Івана Керницького (Ікер). Галина Кіляр прочитала власний нарис. В лютому відбувся авторський вечір письменниці Віри Вовк. Допис про нього Л. Артимішин опублікувала в «Свободі». В березні спільно з Об'єднанням Українських Письменників «Слово» Відділ влаштував «Зустріч із письменницею Докією Гуменною з нагоди її 80-ліття й 60-річчя літературної діяльності». Допис про цей вечір опублікувала в «Свободі» (М. Барагура) й «Амеріці» (Роза Шуль). У травні відбулося «священство», на якому М. Барагура прочитала доповідь «Великодні завіти українського народу».

На організаційних сходинах в червні обговорювано ХХ Конвенцію США. У вересні на ширших сходинах Л. Артимішин розказала про конференцію в Іллінойському університеті Урбана Шампейна, в якій брала участь як мистецька референтка Відділу. Авторський вечір Уляни Любович відбувся 17-го листопада. Допис про нього (М. Барагура) опублікувала в «Свободі». Свій 30-літній ювілей Відділ відсвяткував 2-го грудня показом історичної нощі українки.

Виховна референтура продовжувала працювати над виданням книжки збірної авторства дітей і молоді в віці 5-16 років життя. Темою видання є християнство в Україні. На жаль, через брак розуміння загальногромадянства праця над виданням проходить повільно й

незадовільно. Щоб поживити участь юних авторів, вислано інформативні листки на нові адреси, зокрема вчителів і виховників. Одержано кількадесять картин на цю тему й показано їх на виставці під час ХХ Конвенції США. Цю важливу справу порушено на виховному семінарі Конвенції, закликаючи делегатів підтримати задум. Виховна референтка Дарія Костів обговорювала його на конференції вчителів 3-ої округи Шкільної Ради в Нью-Йорку. Представниця СКВОР Люба Крупа заявила, що цей проєкт має підтримку установи, яку репрезентує й обіймає вислати в цій справі листа до шкіл українознавства.

Референтки суспільної опіки Євгенія Корницька й Марія Палідвор вислали 6 пакетів із одягом до Бразилії й 5 пакетів та 20 дол. до Польщі з двома супровідними листами. Написано один лист на оселю старших віком людей у Бразилії. Вислано святкові картки хворим членам та відвідало одну нещучу членку в шпиталі. Членка Відділу Дарія Вітанович працює добровільно у шпиталі. Вона відвідала сиротинець у Бразилії, вислала пакет із одягом до Інституту св. Ольги й 20 дол. готівкою до Бразилії.

Пресова референтка М. Барагура подавала інформації й оголошення до преси про програми імпрез та писала про них дописи. Подала нотатку про річні загальні збори й одну поштову записку до «Нашого Життя». Вела альбом вирізок матеріалів із преси про працю Відділу. Під час її несприятливості з причини неможливості відіслати до Конвенційної книги написала Х. Навроцька, а про минулорічні загальні збори допис до «Свободи» подала М. Даниш.

Імпрезову референтуру очолювала Галина Кіляр. Вона влаштувала різдвяний і великодній базари, які засоби фінансувала Відділ. Мистецька референтка Л. Артимішин у червні дала доповідь п. н. «Одвіги української жінки в історичній перспективі» на конференції в Іллінойському університеті Урбана Шампейна, присвяченій «Вибраним те-

мам із української культури». У вересні референтка дала показ історичної нощі на Українському Фестивалі в Піттсбурзі. В програмі відзначення 30-ліття Відділу в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку давала пояснення до показу моделям історичної нощі. Опікувалася цією нощю, яка є власністю Відділу.

Господарська референтура, яку очолювала Марія Карпівич, приготувала буфети на всі імпрези Відділу. У доповідні до попередніх звітів голова Відділу згадала про діяльність зв'язків. Слідкувало за статтями про Україну в американській пресі і спростовано неправильні інформації про голод в Україні у видавничстві «Бантам». Крім поточних обов'язків голова репрезентувала Відділ на імпрезах інших Відділів, або делегувала членку управи. В заступстві хворої пресової референтки написала до «Нашого Життя» хроніку Відділу за попередній рік. Голова подала внесення відзначити грамотою відчуження Христину Вовсіаку за її задум і здійснення відтворити історичну нощу українки.

На пропозицію Контрольної комісії під головуванням М. Савицької призначено абсолютну уступальну управи. На внесення Номінаційної комісії в складі: Наталія Білоус, Любов Раковська й Галина Цігар, вибрано нову управу, до якої увійшли: Х. Навроцька — голова, Н. Самокіш — заступниця голови, М. Ржепська — кореспондентка й протоколярка секретарки, М. Даниш — фінансова референтка, В. Іванука — касирка. Референтками стали: М. Карпівич і Л. Раковська — організаційні, Д. Костів — виховна, М. Барагура — пресова, Наталія Круська й М. Палідвор — суспільної опіки, Г. Кіляр — імпрезова, Л. Артимішин — мистецька, Євгенія Триська — музейна, Є. Корницька — господарська. Контрольна комісія: Н. Білоус — голова, М. Савицька — заступниця голови, Галина Цігар і Александра Ямрозик — члени.

Марія Барагура

Р. Ніксон...

(Закінчення зі стор. 2)

мусів остаточно покинути свою країну. А Іран утратив із ним свою свободу й добробут разом із усіми принадами поступу, що його ввели шах та його батько. Шах помер в огріненні не так на себе самого, як на свій народ» (ст. 300).

Продиваючи крокодили слюзи над незвідною долею шах-вигнанця, Ніксон ні разу не згадав про яєнебудь хоч би найменше зусилля з свого боку допомогти приятелю в його екзильно-му нещасті. Він навіть філософус, мовляв, усі інші (крім Сада) «відвернулися від

шаха, коли він провалився» (ст. 299). Чи так робить справжній лідер? — питання залишається відкритим для читача його книжки, сам Ніксон на нього не відповідає.

Він не згадає теж і про те, що, вмираючи в екзилі, шах передав свою владу синові Резі Паглеві, чим забезпечив тяжкість (континуїтет) легітимної іранської влади в екзилі. Так роблять усі далекоглядні лідери й так зробив 65 років тому наш національний провідник сл. п. Симон Петлюра, встановивши в листопаді 1920 року порядок суцесії на випадок його смерті, як голови Директорії Української Народної Республіки.

Наскільки відомо, молодий Сашенко Реза Пеглеві студіював по смерті батька в Каїрському університеті, після чого переїхав до Марокко, а там, як здається, до Франції. Чи він повернувся на батьківщину після провалу Хомейні — покаже майбутність. На жаль, Ніксон, приятель старого шаха, не цікавиться його родиною після його смерті. Крім похоронної світліни з відвідування по шахові Фарою та його сином, Ніксон не подає ніяких інших матеріалів про них у своїй книжці.

1000-ліття...

(Закінчення зі стор. 2)

далеко праця над ним пройшла вперед, а час летить незвичайно скоро.

Реструємо також пляни наукових конференцій, темою яких будуть саме ті роковини, але на нашу думку, якнайбільше їх повинно бути на міжнародному форумі та з міжнародними доповідцями. В останніх днях читачемо повідомлення про екуменічні святкування 1000-річчя Християнства на території Канади. Все це перші ластівки, яких однак повинно бути куди більше та які повинні вже тепер переходити в конкретні діла, щоб ми не прогнали, як це вже часто бувало, нагоди боронити своїх прав та своєї історії перед вільним світом.

ПРОДОВЖЕННЯ НЕ БУДЕ

Стаття Івана Боднарчука п.з. «У п'ятдесяті роковини смерті розстріляного поета і графіка» («Свобода», ч. 30 з четверга, 14-го лютого ц.р.), була повністю подана у згаданому числі, тобто, продовження її не буде. — Ред.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 24-ГО ЛЮТОГО 1985 Р.

Парма. — Річні загальні збори 364-го Відділу ім. Василія Великого відбулися о год. 1-й, в залі будинку Визвольного Фронту «Верховина» при 7425 West Pleasant Valley Rd. в Пармі. Організатори: М. Андрійович, Century 21, Hansen Realty Inc. 3010 E. Commercial Blvd. Ft. Lauderdale, Fl. 33308 Bus: (305) 776-5400 Home: (305) 771-8455

Марія Брездун-Краснянська, секретар

Пресовий Фонд «Свободи»

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд «Свободи» і дитячого журналу «Веселка» та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 5

Радіопрограма «Прометей»	А. Данило, Нью-Гейвен..... 2.00
Торонто..... 34.75	І. Дитюк, Велерфілд..... 2.00
Д-р Р. Богонович, Нью-Йорк Сіті..... 25.00	М. Захарко, Менсфілд..... 2.00
І. Галезвич, Торонто..... 24.00	А. Зурка, Вудгейвен..... 2.00
М. Садовський, Ст. Луїс 20.00	М. Ільків, Бруклін..... 2.00
Владика В. Лостен, Стамфорд..... 20.00	К. Калмук, Флашинг..... 2.00
«Провіста», Вінніпег..... 17.00	С. Калба, Монреаль..... 2.00
П. Ваке, Макоті..... 13.16	В. Квас, Ньюкамерстан..... 2.00
М. Миколашико, Мт. Рейніс..... 12.00	С. Кешік, Гловестер..... 2.00
С. Никифорчук, Піттсфілд..... 12.00	П. Климко, Гери..... 2.00
Г. Козуб, Буена Парк..... 10.00	М. Коваль, Чикаго..... 2.00
М. Корінь, Лос Анджелес..... 10.00	С. Коваль, Гарфілд..... 2.00
С. Сохоща, Монреаль 10.00	В. Когутяк, Ютика..... 2.00
О. Дармохвал, Піскавей..... 7.00	В. Корз, Балтимор..... 2.00
П. Карпіа, Месепт..... 7.00	Е. Косіковський, Віндзор..... 2.00
М. Лазар, Квебек..... 7.00	К. Кош, Джерзі Сіті..... 2.00
Р. Ратич, Елісон..... 7.00	П. Крамаренко..... 2.00
П. Саварин, Едмонтон..... 7.00	І. В. Крица, Говелл..... 2.00
Ю. Тарасюк, Ньюарк..... 7.00	В. Кучерин, Едмонтон..... 2.00
М. Фандендик, Шебюген..... 7.00	Ю. Лошинин, Плейфілд..... 2.00
В. Хома, Бікон..... 7.00	Ю. Лукач, Вінніпег..... 2.00
Д. Черник, Швенсфілд..... 7.00	П. Марчарук, Йонкерс..... 2.00
І. Озеровський, Джерзі Сіті..... 6.00	М. Мартинюк, Кайфтон..... 2.00
П. Базилевський, Ричмонд Гілл..... 5.00	П. Масік, Россфорд..... 2.00
В. Болоний, Стратфорд..... 5.00	М. Миль, Стоу..... 2.00
К. Васильєвич, Грінсбург..... 5.00	І. Мильський, Асторія..... 2.00
С. Лагола, Перт Амбой..... 5.00	Т. Мороз, Ляшин..... 2.00
Е. Машук, Торонто..... 5.00	Н. Н. Відл. 472..... 2.00
І. Горбін, Піскавей..... 5.00	С. Остеровський, Джерзі Сіті..... 2.00
Л. Штайберг, Норт Порт..... 5.00	С. Панкевич, Сайлем Спрінгс..... 2.00
Е. Ярмолук, Расселдвіл..... 5.00	В. Паниж, Дітроїт..... 2.00
Д. Ярошук, Галфрей..... 5.00	Е. Плещаківська, Лексінгтон..... 2.00
І. Лішак, Янгстаун..... 4.00	І. Полик, Філадельфія..... 2.00
Д. Хухра, Кергонскон..... 4.00	І. Рак, Дейтон..... 2.00
М. Бабій..... 3.00	О. Рак, Лонг Айленд Сіті..... 2.00
Е. Грабовська, Трентон..... 3.00	О. Рудий, Індіанополіс..... 2.00
А. Ярема, Н. Плейфілд..... 3.00	П. Серб, Гайпінгтон..... 2.00
Я. Сенішин, Геркмер..... 2.29	О. Селікович, Ратерфорд..... 2.00
О. Балабан, Вортінгтон..... 2.00	М. Сохськ, Лагана..... 2.00
Я. Білєцький, Арлінгтон Гайтс..... 2.00	Я. Сохський, Парма..... 2.00
П. Болларенко, Елізабет..... 2.00	Е. Ступарук, Лорей..... 2.00
М. Вайла, Стамфорд..... 2.00	С. М. Тимяк, Піттсбург..... 2.00
Л. Ванша, Рочестер..... 2.00	В. Ткач, Ірвінгтон..... 2.00
А. Вацлавський, Форест Гіллс..... 2.00	І. Фасолька, Філадельфія..... 2.00
І. Війтик, Фінксвілл..... 2.00	Д. Хромьяк, Вест Роксбері..... 2.00
Л. Гайдамака, Амгерст..... 2.00	І. Черніченко, Патерсон..... 2.00
Б. Гілд, Сомервілл..... 2.00	І. Чикалук, Вайленд..... 2.00
А. Голово, Ст. Пол..... 2.00	Ю. Чорний, Пелетайн..... 2.00
Г. Грабович, Вінне..... 2.00	М. Швейко, Фулerton..... 2.00
С. Гавур, Торонто..... 2.00	Я. Шегрин, Джамайка, Плейн..... 2.00
	Н. Юринська, Трентон..... 2.00
	В. Ягел, Гетборо..... 2.00
	Л. Якіч, Нью-Йорк..... 2.00

ВІДІШЛИ ВІД НАС

ЮФІМІЯ ДОБРОДІЙ, член УНС Відд. 55-го ім. св. Михайла в Балтиморі, Мд., померла 11-го вересня 1984 р. на 81-му році життя. Нар. 1903 року в селі Кулики, Закарпаття, Україна. Членом УНС стала в 1948 році. Залишила в смутку двох синів Миколу й Тихона з дружиною, 4-ох внуків та одного правнука в Америці та дві змушені жінки в Україні. Похорон відбувся 14-го вересня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в Балтиморі, Мд.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Цілий, секр.

ЕЛЬФІДА РЕВЮК, член УНС Відд. 39-го Т-ва «Українська Січ» у Сирракузах, Н.Й., померла 24-го вересня 1984 року на 66-му році життя. Нар. 1918 року в Мелля, Фараберт, Австрія. Членом УНС стала в 1966 році. Залишила у смутку мужа Володимира, сестер Марію й Катерину в Австрії та близьку ідалу родину в Австрії, Україні й в Аргентині. Похорон відбувся 27-го вересня 1984 року на цвинтарі церкви св. Івана Христителя в Сирракузах, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Софія Миколаєвич, секр.

ТИНДА ІВАН, член УНС Відд. 170-го Т-ва «Українська Січ» в Джерзі Сіті, Н.Дж., помер 24-го вересня 1984 року на 63-му році життя. Нар. 10-го квітня 1921 року в Люблін. Членом УНС став в 1963 році. Залишив у смутку дружину Марію, доньку Олену Басараб і сина Івана Петра та двох внуків. Похорон відбувся 27-го вересня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавид Бруку, Н.Дж.

Вічна Їм Пам'ять!

Володимир Білик, секр.

ОСИПА ВОРОНА, член УНС Відд. 37-го Т-ва «Любов» в Елізабеті, Н.Дж., померла 24-го вересня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 19-го березня 1897 року в Україні. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дочку Ольгу Евері і сина Петра Цариниша. Похорон відбувся 28-го вересня 1984 року на цвинтарі в Розелай, Ліндін, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Осередчук, секр.

REAL ESTATE

ЗАЦІКАВЛЕНІ ФЛЮРІДОЮ

Якщо бажаєте поселитися, або інвестувати в реальність у південно-східній Флориді (Ft. Lauderdale, Hollywood, Miami). Зверніться до —

М. Андрійовича, Century 21, Hansen Realty Inc. 3010 E. Commercial Blvd. Ft. Lauderdale, Fl. 33308 Bus: (305) 776-5400 Home: (305) 771-8455

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуговування ЦИРА і ЧЕСНА Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавид Бруку і перенесенням тіл з інших Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME 1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІННЮ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc. 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ СЛАВНЕ МИНУЛЕ!

Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!

Здвиження пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні 20 років тому належить до найславніших діл і досягнень Української Америки за 100 років її історії!

Ця слава історія документально описана в 138-сторінковій книжці

А. Драгана: «ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ»

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу «Свобода» і має вісім розділів:

- 1) Відкриття пам'ятника;
- 2) Український День у столиці Америки;
- 3) Великої події славне завершення;
- 4) Шлях Шевченка до Вашингтону;
- 5) Битва за Шевченка (з комуно-московською імперією);
- 6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник);
- 7) Шевченко й Американські Українці та
- 8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про «Другу Статую Свободи» написав проф. д-р Ярослав Падох. Мистецьку обкладинку і заголовну сторінку оформив Богдан Титла

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 доларів. Книжку можна замовити, виповнюючи додатний до цього формуляр та виславляючи його, разом із належністю, на подану на формуляр адресу

Мешканці штату Нью-Джерсі зобов'язані 6% рентного податку

До Видавництва «Свобода»
"СВОБОДА"
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

Прохаю переслати мені примірник книжки А. Драгана «ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ»

Належність у сумі..... дол. залучую чеком (поштовим Належність платна лише в амер. доларах переказом)

Ім'я і прізвище.....

Вулиця..... місто.....

СТЕЙТ..... ЗІП КОД.....

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

Подбайте, щоб кожній дитині була доступна ця цінна книга про нашу країну

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$75.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$85.00

Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$140.00

Тут ви можете замовити цю цінну книгу або поштовою переказом (М. О.) як платити на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.